

дишъ. Тигъръ-тъ, тый нарѣченіять царскій, е отъ най едрж-тъ породж на свѣтъ-тъ.

Маймуни-тъ цѣли тълпи нападатъ на полета-та и градини-тъ. Орангъ-утангъ-тъ по външіятъ си видъ много прилича на чловѣка.

Боа царь змѣй бива по нѣкой пхтъ до 24 аршина дългъ.

Очилата-та зыма много обича музикж-тъ; тя е отровно и опасно животно.

Гавіаль-тъ (индійскій Крокодилъ) по нѣкой пхтъ бива дългъ до 4 и повече метра. Комахай всички остъ-индійски рѣки сж пълни съ него.

Мускити-тъ приличать на наши-тъ комари; тѣ сж твърдѣ оразни на животни-тъ.

Термити-тъ, споредъ думи-тъ на естествоиспитателя Линнея, служать кѣто наказаніе на хора-та въ двѣ-тъ Инди. Тѣзи насѣкоми, кои-то сж распространени по всички тропическій поясъ, играють сжщж-тъ роль на сушж-тъ, каквж-то *teredo* на море-то. Въ тропически-тъ страни тѣ досушъ сж завладѣли и полета-та и гори-тъ; даже влѣзватъ вхтрѣ въ къщя-та и могатъ да истребжтъ всичкж хранж. Кѣто ся распрснжтъ по полета-та, по гори-тъ и плантации-тъ, тѣ истребватъ листіе-то, плодъ-тъ, или разравять земж-тъ и съ това голѣмъ вредъ принасятъ на земледѣлци-тъ; кѣто влѣзватъ въ села-та, въ къщя-та на хора-та, тѣ истребватъ домашнія добиткж, разни-тъ приготовени храни, покщцини-тъ и даже събарять сами-тъ зданія: само стькло-то и метали-тъ могатъ да имъ стожтъ на срѣща. Тѣ най много обичать дърво-то; нѣколко недѣли имъ стига, за да унищожжтъ цѣлж голѣмж къщж: отвънъ всичко ся показва здраво, но сърдце-то на грѣди-тъ, на стьбове-тъ е съвсѣмъ изѣдено, тый що-то отъ брѣвна-та остава единъ масуръ. Тѣ си поправять пхтъ въ сждьци-тъ, и долани-тъ, и често въ еднж ноць унищожавать обущж-тъ и хартиж-тъ. Нито вода-та, нито огнь-тъ, нищо не може да отблъстне губително-то имъ нападаніе. Ужилваніе-то на нѣкои термити произвожда страшиж болѣсть. Впрочемъ термити-тъ до нѣйдѣ си сж и полезни: тѣ унищожавать много вредни гадове. Туземци-тъ ядхтъ термити-тъ съ голѣмо удоволствіе, кѣто ги пекхтъ на огнь-тъ. Казватъ, че това ястіе прилича по вкуса си на сахаренъ каймакъ или на колачи отъ миндали. Нѣкои видове отъ термити-тъ правжтъ въ земж-тъ цилиндрически кули, 3¹/₂ метра високи, покрити съ конусообразенъ нависнжлъ покривъ, тый що-то всичко-то зданіе прилича на гжбж; нѣкои си правжтъ такива къщя на дървета-та.

№ 11-й.

Индиго-то е растеніе, кое-то дава най важнж-тъ бож. Бенгалія дава най добро и най много индиго; сега индиго-то (синило-то) е станжло главенъ предметъ на остъ-индскж-тъ търговіж. Индиго ся размножава съ сѣмена; стьбло-то му достига повече отъ ¹/₄ метръ височинж: отъ него израсватъ многоброино, прави прѣчки покрити съ перести листа, кои-то приличать на сжлжжмови-тъ. Това растеніе иска торнж, добрѣ разработена и не твърдѣ сушж земж. Подиръ два мѣсеца отъ посѣваніе-то му, растеніе-то може вече да ся срѣзва. Щомъ начева да цвѣти, женжтъ го съ сьрпове, а подиръ единъ или единъ и половинж мѣсець, отъ корени-тъ